

A U T O R E F E R A T
OPIS OSIĄGNIĘĆ NAUKOWYCH, DYDAKTYCZNYCH
I ORGANIZACYJNYCH

SPIS TREŚCI

1.	Cykl prac stanowiących szczególne osiągnięcie naukowe, zrealizowanych w obszarze badawczym:	
	<i>„Kształtowanie się postaw zawodowych studentów fizjoterapii reprezentujących różne kraje Europy i świata”</i>	
1.1.	Wykaz i opis prac	8
1.2.	Ważniejsze wnioski z badań własnych	14
2.	Główne kierunki prowadzonych badań	16
3.	Wykształcenie i przebieg pracy zawodowej	28
4.	Przebieg pracy dydaktycznej w Warszawskim Uniwersytecie Medycznym	29
5.	Przebieg pracy organizacyjnej w Warszawskim Uniwersytecie Medycznym	34
6.	Wybrane zagadnienia bibliometryczne dorobku naukowego	37
7.	Uczestnictwo w krajowych i zagranicznych kongresach naukowych, organizacja konferencji, wyróżnienia naukowe	39
8.	Praca w czasopismach naukowych	41
9.	Prowadzenie szkoleń z obszaru przygotowywania publikacji naukowych	41
10.	Naukowe plany na przyszłość	42

1. Cykl prac stanowiących szczególne osiągnięcie naukowe, zrealizowanych w obszarze badawczym:

„Kształtowanie się postaw zawodowych studentów fizjoterapii reprezentujących różne kraje Europy i świata”

1.1. Wykaz i opis prac

1. Gotlib J, Białoszewski D, Opavsky J, Garrod R, Estévez Fuertes N, Pérez Gallardo L, Paz Lourido B, Monterde S, Suarez Serrano C, Sacco M, Kunicka I.

Attitudes of European Physiotherapy Students Towards Their Chosen Career in the Context of Different Educational Systems and Legal Regulations Pertaining to the Practice of Physiotherapy: Implications for University Curricula.

Physiotherapy 2012; 98: 76–85. (IF: 0,641)

2. Gotlib J, Białoszewski D, Estévez Fuertes N, Pérez Gallardo L, Paz Lourido B, Monterde S, Suarez Serrano C.

Perception of Physiotherapist Profession by First-year Students in Poland and Spain - Implications for a Curricula.

ICERI 2010 Published by International Association of Technology, Education and Development: pp. 975-980. Depósito Legal: V-3998-2010. ISBN 978-84-614-2439-9.

3. Gotlib J, Białoszewski D, Estévez Fuertes N, Pérez Gallardo L, Paz Lourido B, Monterde S, Suarez Serrano C.

Polish and Spanish Students' Opinion About Future Possibilities in Finding a Job in Physiotherapy: Implications for University Curricula.

ICERI 2010 Published by International Association of Technology, Education and Development: pp. 988-996. Depósito Legal: V-3998-2010. ISBN 978-84-614-2439-9.

4. Gotlib J, Białoszewski D, Kunicka I, Kaminska I, Sierdziński J.

Attitudes of Physiotherapy Students Towards Their Profession in the Context of Different Educational Systems and Legal Regulations Pertaining to the Practice of Physiotherapy to the Poland and Latvia – Preliminary Report.

Daugavpils Universitātes, Akademiskais Apgads "Saule" 2011: pp. 297-302. ISBN 978-9984-14-521-1.

5. Gotlib J, Białoszewski D.

Attitudes of Physiotherapy Students Towards Their Chosen Career in The Context of Different Educational Systems and Legal Regulations Pertaining to the Practice of Physiotherapy in New Zealand and Poland.

INTED2011 Published by International Association of Technology, Education and Development: pp. 3081-3091. Depósito Legal: V-626-2011. ISBN 978-84-614-7423-3.

6. **Gotlib J, Białoszewski D, Paz Lourido B, Sierdziński J.**
Analysis of Vocational Plans of B.A. Graduates in Physiotherapy from Poland and Spain – Pilot Study.
EDULEARN11 Published by International Association of Technology, Education and Development: pp. 555-560. Depósito Legal: V-2332-2011. ISBN 978-84-615-0441-1.
7. **Gotlib J, Białoszewski D, Paz Lourido B, Sierdziński J.**
Changes in Attitudes Towards the Physiotherapist Profession During B.A. Studies in Poland and Spain – Pilot Study.
EDULEARN11 Published by International Association of Technology, Education and Development: pp. 561-568. Depósito Legal: V-2332-2011. ISBN 978-84-615-0441-1.
8. **Gotlib J, Cabak A, Cavlak U, Janev S, Kunicka I, Lourido B, Białoszewski D.**
Analiza planów zawodowych i opinii studentów ostatniego roku studiów I stopnia reprezentujących wybrane kraje Europy na temat zatrudnienia w zawodzie Fizjoterapeuty.
[Vocational Plans and Opinion About Employment of Final-Year First-Cycle Students of Physiotherapy in Selected European Countries]
Fizjoterapia Polska 2012; 2. DOI: 10.5604/16420136.992550
9. **Gotlib J, Cabak A, Cavlak U, Janev S, Kunicka I, Lourido B, Białoszewski D.**
Zadowolenie ze studiowania w grupie studentów ostatniego roku studiów na kierunku Fizjoterapia w wybranych krajach Europy
[Analysis of Satisfaction with Studying Physiotherapy Among Students From Selected European Countries in Their Final Year]
Fizjoterapia 2011; 4. DOI: 10.2478/v10109-011-0024-4

Wprowadzenie

Międzynarodowe badania postaw zawodowych studentów studiów I stopnia na kierunku Fizjoterapia, których jestem pomysłodawczynią i od 2008 r. **Głównym Wykonawcą Międzynarodowego Projektu Badawczego „Wpływ cykli kształcenia studentów fizjoterapii na kształtowanie się ich postaw zawodowych”**, prowadzę obecnie w **14** uczelniach z **8** krajów Europy i świata.

Stanowią one unikatową, pierwszą na świecie i w skali europejskiej, międzynarodową, wielośrodkową analizę postaw zawodowych studentów, przeprowadzoną za pomocą tej samej metodologii badań oraz tych samych narzędzi badawczych – stworzonych przeze mnie, autorskich, standaryzowanych kwestionariuszy, przetłumaczonych na języki narodowe studentów biorących udział w badaniach.

Opublikowane wyniki tych badań stanowią cykl wyżej wymienionych prac, będących szczególnym osiągnięciem naukowym zrealizowanym w obszarze badawczym *„Kształtowanie się postaw zawodowych studentów fizjoterapii reprezentujących różne kraje Europy i świata”*.

Międzynarodowe badania postaw zawodowych studentów fizjoterapii reprezentujących różne kraje Europy i świata są naturalną kontynuacją podobnych analiz prowadzonych w grupie polskich studentów, które prowadzone były w ramach, początkowo Międzyuczelnianego, a od 2008 roku Międzynarodowego Projektu Badawczego *„Wpływ cykli kształcenia studentów fizjoterapii na kształtowanie się ich postaw zawodowych”*. Stanowiły one przedmiot mojej pracy doktorskiej pt.: *„Ocena wpływu treści kształcenia w uczelniach o różnych profilach na kształtowanie się postaw zawodowych studentów fizjoterapii na tle przemian w polskim systemie kształcenia fizjoterapeutów”*, którą obroniłam w Wydziale Nauki o Zdrowiu Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego w dn. 29 czerwca 2010 r.

Międzynarodowe badania postaw zawodowych studentów studiów I stopnia na kierunku Fizjoterapia rozpoczęłam w 2008 r. - dwa lata przed obroną pracy doktorskiej.

Moje wykształcenie uniwersyteckie, pogłębione podczas studiów podyplomowych, w znacznym stopniu ułatwiło mi realizację Międzynarodowego Projektu Badawczego, prowadzonego w krajach Unii Europejskiej, posiadających różne uregulowania prawne w zakresie organizacji systemów wyższego kształcenia medycznego, w tym również systemów kształcenia na kierunku Fizjoterapia.

Systemy kształcenia wyższego, zawodowego fizjoterapeutów oraz regulacje prawne dotyczące dostępu do wykonywania zawodu fizjoterapeuty po ukończeniu studiów, sytuacja na rynku pracy i podejmowanie zatrudnienia przez absolwentów tego kierunku w wielu krajach Europy i świata znacznie się od siebie różnią

Zgodnie z zaleceniami Światowej Konfederacji Fizjoterapii (World Confederation for Physical Therapy – WCPT) kształcenie na studiach I stopnia (studia zawodowe) powinno trwać 4 lata. Większość krajów Europy realizuje te zalecenia, m.in.: Belgia, Holandia, Finlandia, Grecja, Islandia, Francja, Wielka Brytania, Hiszpania czy Szwajcaria. Programy nauczania różnią się jednak w wielu uczelniach liczbą godzin i treściami kształcenia, sposobem realizacji zajęć dydaktycznych, liczebnością grup studenckich, liczbą uzyskiwanych punktów ECTS, jak również sposobem zakończenia studiów: egzaminem teoretycznym, praktycznym lub koniecznością przygotowania pracy dyplomowej.

Regulacje prawne dotyczące dostępu do wykonywania zawodu fizjoterapeuty po ukończeniu studiów również istotnie się od siebie różnią w różnych krajach.

W większości krajów Europy i świata, absolwent po ukończeniu studiów I stopnia i otrzymaniu dyplomu licencjata może podjąć pracę w zawodzie fizjoterapeuty, jednakże zakres wykonywanych czynności może być bardzo zróżnicowany w zależności od kraju. W niektórych krajach, np.: na Cyprze, w Czechach, Estonii, Finlandii, Francji, Niemczech, Grecji, Islandii, Irlandii, na Łotwie, w Norwegii, Słowenii, Szwecji i Wielkiej Brytanii, fizjoterapeuta może pracować samodzielnie. W Austrii, Belgii, Danii i w Polsce zakres samodzielnego wykonywania zawodu jest ograniczony wyłącznie do wykonywania zabiegów zleconych przez lekarza specjalistę.

Ponadto, zgodnie z danymi WCPT, w 13 krajach europejskich (Austria, Czechy, Estonia, Francja, Islandia, Irlandia, Włochy, Łotwa, Lichtenstein, Holandia, Portugalia, Szwecja, Wielka Brytania) spośród 24, których danymi dysponuje WCPT, nie ma problemu ze znalezieniem pracy w zawodzie fizjoterapeuty i nie odnotowano w tych krajach bezrobocia we wspomnianym zawodzie. Jednak w większości krajów Europy, absolwenci kończący studia mają problemy z uzyskaniem zatrudnienia, np. w Hiszpanii, Grecji czy Bułgarii.

Wszystkie te elementy: różnice w sposobie organizacji kształcenia, jak również regulacjach prawnych dotyczących wykonywania zawodu fizjoterapeuty mogą wpływać na kształtowanie się postaw zawodowych studentów tego kierunku podczas studiów zawodowych.

Celem podjętych badań międzynarodowych była:

- szczegółowa analiza systemów kształcenia fizjoterapeutów w wybranych krajach Europy i świata,
- szczegółowa analiza regulacji prawnych dotyczących wykonywania zawodu fizjoterapeuty w wybranych krajach Europy i świata,
- porównanie sposobu kształtowania się postaw zawodowych studentów z Polski i innych krajów Europy i świata,
- ocena wpływu różnych systemów kształcenia oraz regulacji prawnych dotyczących dostępu do wykonywania zawodu fizjoterapeuty w różnych krajach Europy i świata na kształtowanie się postaw zawodowych studentów.

Praktycznym celem badań było, na podstawie przeprowadzonej analizy doświadczeń innych krajów Europy i świata, określenie wskazówek do wciąż doskonalonego systemu i programów kształcenia fizjoterapeutów w Polsce oraz rozwiązań prawnych w zakresie wykonywania tego zawodu, których wciąż w Polsce brakuje.

Zaproszenie do udziału w badaniach przyjęło **14** niżej wymienionych uczelni z **8** krajów Europy i świata zrzeszonych w Europejskiej Sieci Szkół Wyższych kształcących Fizjoterapeutów *ENPHE - The European Network of Physiotherapy in Higher Education* oraz wybrane uczelnie światowe (Tab.1):

Tab. 1. Uczelnie z Europy i świata biorące udział w badaniach w ramach Międzynarodowego Projektu Badawczego „Wpływ cykli kształcenia studentów fizjoterapii na kształtowanie się ich postaw zawodowych”

L.P.	KRAJ	UCZELNIA	LICZBA STUDENTÓW
1	BULGARIA	Department of Kinesitherapy, Faculty of Public Health, University of Ruse "Angel Kantchev", Ruse	20
2	CZECHY	Univerzita Karlova v Praze, Fakulta tělesné výchovy a sportu, Praha	96
3	CZECHY	Faculty of Physical Culture, Palacky University, Olomouc	24
4	HISZPANIA	Escuela Universitaria de Fisioterapia, Universitat de Valencia	45
5	HISZPANIA	Escuela de Fisioterapia, Campus Duques de Soria	49
6	HISZPANIA	Facultat de Medicina i Ciències de la Salut, Universitat Rovira i Virgili, Reus, Tarragona	46
7	HISZPANIA	Centro Docente de Fisioterapia y Podología, Departamento de Fisioterapia, Universidad de Sevilla	58
8	HISZPANIA	University of the Balearic Islands, Majorca	40
9	HISZPANIA	University College of Health Sciences, Málaga University	35
10	ŁOTWA	Daugavpils University, Daugavpils	22
11	MALTA	Institute of Health Care, University of Malta	15
12	NOWA ZELANDIA	School of Physiotherapy, Auckland University of Technology	116
13	TURCJA	Pamukkale University, School of Physical Therapy and Rehabilitation Denizli	58
14	WIELKA BRYTANIA	School of Physiotherapy, St George's, University of London	10
ŁĄCZNIE			634

Wykaz i opis prac

1. **Gotlib J**, Białoszewski D, Opavsky J, Garrod R, Estévez Fuertes N, Pérez Gallardo L, Paz Lourido B, Monterde S, Suarez Serrano C, Sacco M, Kunicka I.

Attitudes of European Physiotherapy Students Towards Their Chosen Career in the Context of Different Educational Systems and Legal Regulations Pertaining to the Practice of Physiotherapy: Implications for University Curricula.

Physiotherapy 2012; 98: 76–85. (IF: 0,641)

2. **Gotlib J**, Białoszewski D, Estévez Fuertes N, Pérez Gallardo L, Paz Lourido B, Monterde S, Suarez Serrano C.

Perception of Physiotherapist Profession by First-year Students in Poland and Spain - Implications for a Curricula.

ICERI 2010 Published by International Association of Technology, Education and Development: pp. 975-980. Depósito Legal: V-3998-2010. ISBN 978-84-614-2439-9.

3. **Gotlib J**, Białoszewski D, Estévez Fuertes N, Pérez Gallardo L, Paz Lourido B, Monterde S, Suarez Serrano C.

Polish and Spanish Students' Opinion About Future Possibilities in Finding a Job in Physiotherapy: Implications for University Curricula.

ICERI 2010 Published by International Association of Technology, Education and Development: pp. 988-996. Depósito Legal: V-3998-2010. ISBN 978-84-614-2439-9.

4. **Gotlib J**, Białoszewski D, Kunicka I, Kaminska I, Sierdziński J.

Attitudes of Physiotherapy Students Towards Their Profession in the Context of Different Educational Systems and Legal Regulations Pertaining to the Practice of Physiotherapy to the Poland and Latvia – Preliminary Report.

Daugavpils Universitātes, Akademiskais Apgads "Saule" 2011: pp. 297-302. ISBN 978-9984-14-521-1.

Pozycje te (Poz. 1-4) to pierwsze w literaturze światowej publikacje dotyczące analiz postaw zawodowych studentów I roku studiów I stopnia na kierunku Fizjoterapia reprezentujących uczelnie z różnych krajów Europy. Badania w tej grupie studentów zostały rozpoczęte w 2008 roku, a udział w nich wzięło łącznie 667 studentów z Czech, Hiszpanii, Łotwy, Malty, Wielkiej Brytanii i Polski.

Większość studentów reprezentujących wszystkie kraje - 79% - deklaroowało, że głównym powodem podjęcia studiów na kierunku fizjoterapia były osobiste zainteresowania. Większość studentów z Hiszpanii i Czech po ukończeniu studiów chciałoby podjąć pracę w zawodzie fizjoterapeuty (51% Czechy, 56% Hiszpania), podczas, gdy tylko 4% polskich studentów tak deklaroowało ($p < 0,001$). Większość studentów z Polski i Hiszpanii nie знаło możliwości zatrudnienia w wybranym zawodzie w swoich krajach (81% Hiszpania; 85% Polska). Zdecydowana większość studentów z Polski i Hiszpanii twierdziła, że trudno jest znaleźć pracę w zawodzie fizjoterapeuty w ich kraju. Większość studentów z Czech, Łotwy,

Malty, Polski, Hiszpanii i Wielkiej Brytanii twierdziła, że łatwo jest znaleźć pracę w zawodzie fizjoterapeuty w innych Unii Europejskiej.

5. Gotlib J, Białoszewski D.

Attitudes of Physiotherapy Students Towards their Chosen Career in the Context of Different Educational Systems and Legal Regulations Pertaining to the Practice of Physiotherapy in New Zealand and Poland.

INTED2011 Published by International Association of Technology, Education and Development: pp. 3081-3091. Depósito Legal: V-626-2011. ISBN 978-84-614-7423-3.

Kolejna znacząca publikacja dotyczy analizy porównawczej postaw zawodowych studentów I roku studiów I stopnia rozpoczynających kształcenie na kierunku Fizjoterapia w Polsce i Nowej Zelandii. Jest to pierwsza w literaturze światowej publikacja, w której porównywane są postawy studentów z Nowej Zelandii ze studentami innego kraju. Dotychczas w literaturze światowej publikowano analizy dotyczące wybranej grupy studentów reprezentujących tylko Nową Zelandię. Praca ta ma wyjątkowe znaczenie poznawcze ze względu na to, że Nowa Zelandia ma najdłuższą ze wszystkich krajów, tradycję kształcenia wyższego fizjoterapeutów oraz najwyższy poziom profesjonalizacji zawodu fizjoterapeuty na świecie. W wielu krajach Europy systemy kształcenia fizjoterapeutów oraz regulacje prawne dotyczące wykonywania tego zawodu oparte są właśnie na modelu nowozelandzkim.

W związku z tym, w świetle obowiązujących w Polsce i Nowej Zelandii różnych systemów kształcenia, uregulowań prawnych dotyczących wykonywania zawodu fizjoterapeuty oraz tradycji nauczania w tym zawodzie, wyniki opublikowane w tej pracy mają szczególne znaczenie dla wciąż doskonalącego się polskiego systemu kształcenia fizjoterapeutów i powstających regulacji prawnych dotyczących zawodu fizjoterapeuty.

Badaniami objęto łącznie 196 studentów: 90 studentów Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego (WUM), Polska oraz 116 studentów Auckland School of Technology, New Zealand (AUT).

W opinii badanej grupy polskich i nowozelandzkich studentów zawód fizjoterapeuty jest potrzebny (mediana: WUM - 2, AUT - 3), najmniej istotne w opinii badanej grupy studentów jest to, że jest to zawód modny. Badana grupa studentów wybierała studia na kierunku fizjoterapia przede wszystkim ze względu na swoje zainteresowania (mediana 1 w obu grupach, $p=NS$), drugim czynnikiem był prestiż zawodu fizjoterapeuty (mediana 2, $p=NS$).

W opinii badanej grupy studentów najważniejszym czynnikiem ułatwiającym znalezienie pracy w zawodzie jest posiadanie wiedzy i umiejętności. W opinii obu badanych grup studentów (39% WUM oraz 52% AUT) status zawodu fizjoterapeuty postrzegany był jako niższy niż status zawodu lekarza, jednakże duża grupa studentów wskazywała również, że status zawodu fizjoterapeuty jest równy statusowi zawodowemu lekarza: 38% WUM oraz 31% AUT. Różnice pomiędzy opiniami na temat statusu zawodowego lekarza wobec statusu zawodowego fizjoterapeuty wśród polskich i nowozelandzkich studentów nie były istotne statystycznie. Natomiast jeśli chodzi o postrzeganie statusu zawodowego fizjoterapeuty wobec statusu zawodowego pielęgniarki to zdecydowana większość polskich i nowozelandzkich studentów twierdziła, że jest on wyższy niż status zawodu pielęgniarki – 72% WUM oraz 64% AUT, różnica ta jednak była istotna statystycznie ($p < 0,04$). Studenci WUM istotnie częściej niż studenci AUT twierdzili, że status zawodowy fizjoterapeuty jest wyższy od statusu zawodowego pielęgniarki. Ponadto, 14% studentów WUM oraz 24% studentów AUT twierdziło, że status zawodu fizjoterapeuty i pielęgniarki są równe.

Zdecydowana większość polskich i nowozelandzkich studentów (86% WUM oraz 83% AUT) twierdziła, że fizjoterapeuta powinien współpracować z lekarzem na zasadach partnerstwa. Różnica była istotna statystycznie ($p < 0,03$), studenci WUM istotnie częściej twierdzili, że lekarz i fizjoterapeuta powinni współpracować na zasadach partnerstwa. Nikt z badanej grupy studentów WUM oraz AUT nie twierdził, że w swojej pracy fizjoterapeuta powinien stosować się wyłącznie do zaleceń lekarza.

Większość badanych studentów dowiedziała się o studiach na kierunku fizjoterapia od znajomych lub rodziny: 55% WUM oraz 55% AUT, natomiast studenci polscy istotnie częściej niż studenci nowozelandzcy ($p < 0,02$) czerpali wiedzę o studiach na kierunku fizjoterapia z informatora o szkołach wyższych. Wśród studentów nowozelandzkich z informatora o szkołach wyższych korzystało zaledwie 7% badanych studentów. 53% studentów WUM oraz 48% studentów AUT zdecydowała się podjąć studia na kierunku fizjoterapia już w szkole średniej, natomiast dla znacznie większej liczby studentów z Nowej Zelandii - 27% ($p < 0,0001$) zawód fizjoterapeuty był „od zawsze” wymarzoną zawodem. W grupie polskich studentów tylko 6% badanych deklaroowało, że zawsze marzyło o podjęciu studiów na kierunku fizjoterapia.

Tylko 21% studentów WUM i aż 65% studentów AUT deklaroowało, że po ukończeniu studiów I stopnia chce podjąć pracę w zawodzie bez kontynuowania studiów II stopnia, różnica ta była istotna statystycznie ($p < 0,01$), studenci nowozelandzcy twierdzili tak istotnie częściej. Natomiast 40% polskich i tylko 11% nowozelandzkich studentów deklaroowało,

że po ukończeniu studiów I stopnia chciałoby podjąć pracę w zawodzie i jednocześnie kontynuować naukę na studiach II stopnia. Różnica ta była również istotna statystycznie ($p<.000$). Polscy studenci częściej deklarowali chęć podjęcia dalszego kształcenia na studiach II stopnia.

Zdecydowana większość studentów polskich i nowozelandzkich (84% WUM oraz 74% AUT) deklarowała, że nie zna wszystkich możliwości podjęcia pracy w zawodzie po ukończeniu studiów I stopnia i że chciałoby te możliwości poznać podczas studiów. Różnica nie była istotna statystycznie.

Tylko 17% badanych studentów WUM oraz aż 42% studentów reprezentujących AUT deklarowała, że znalezienie pracy w zawodzie fizjoterapeuty we własnym kraju jest łatwe. Różnica ta była istotna statystycznie ($p<0,0003$), studenci AUT twierdzili tak częściej. 16% badanych z WUM i 7% badanych z AUT deklarowało, że szukanie pracy w zawodzie fizjoterapeuty we własnym kraju jest trudne, a różnica była również istotna statystycznie ($p<0,02$), polscy studenci częściej deklarowali, że szukanie pracy w zawodzie fizjoterapeuty we własnym kraju jest trudne.

Natomiast jeśli chodzi o opinię studentów na temat szukania pracy w zawodzie fizjoterapeuty w innych krajach to aż 67% badanych WUM i tylko 38% badanych AUT deklarowała, że łatwo jest znaleźć pracę w zawodzie fizjoterapeuty w innych krajach. Polscy studenci istotnie częściej ($p<.000$) deklarowali, że łatwiej jest znaleźć pracę w zawodzie fizjoterapeuty w innych krajach. 32% badanych z AUT i tylko 10% WUM nie miało na ten temat zdania ($p<0,0003$).

6. Gotlib J, Białoszewski D, Paz Lourido B, Sierdziński J.

Analysis of Vocational Plans of B.A. Graduates in Physiotherapy from Poland and Spain – Pilot Study.

EDULEARN11 Published by International Association of Technology, Education and Development: pp. 555-560. Depósito Legal: V-2332-2011. ISBN 978-84-615-0441-1.

7. Gotlib J, Białoszewski D, Paz Lourido B, Sierdziński J.

Changes in Attitudes Towards the Physiotherapist Profession During B.A. Studies in Poland and Spain – Pilot Study.

EDULEARN11 Published by International Association of Technology, Education and Development: pp. 561-568. Depósito Legal: V-2332-2011. ISBN 978-84-615-0441-1.

Kolejne dwie publikacje dotyczą wstępnej prezentacji wyników badań pilotażowych zmian postaw studentów wobec wybranego zawodu fizjoterapeuty podczas studiów I stopnia. Są to pierwsze i dotychczas jedyne, zawarte w literaturze światowej publikacje, prezentujące wyniki badań prowadzonych dwukrotnie w tej samej grupie studentów z Polski i Hiszpanii:

podczas pierwszego (październik 2008 r.) i ostatniego roku studiów I stopnia (maj 2011 r.) - za pomocą tej samej metodologii oraz narzędzia badawczego.

W badaniach udział wzięło łącznie 114 studentów: 74 studentów z Polski oraz 40 studentów z Hiszpanii. Badania były wykonywane dwukrotnie w tej samej grupie studentów – podczas I i III roku studiów.

Plany badanej grupy studentów z Hiszpanii i Polski zmieniły się istotnie w podobnych obszarach: istotnie większa liczba studentów III niż I roku studiów deklarowała chęć podjęcia pracy i jednoczesnego podjęcia studiów II stopnia ($p < 0,05$). Istotnie mniejsza grupa studentów PL i ES podczas III roku studiów deklarowała chęć podjęcia pracy w zawodzie od razu po ukończeniu studiów niż podczas I roku ($p < 0,05$). W badanych grupach studentów PL i ES istotnie podczas studiów I stopnia wzrosła znajomość możliwości podejmowania pracy w zawodzie fizjoterapeuty we własnym kraju ($p < 0,05$). Istotnie mniejsza liczba studentów PL i ES ($p < 0,05$) podczas III roku studiów niż I roku studiów deklarowała, że znalezienie pracy w zawodzie fizjoterapeuty w ich własnym kraju jest łatwe. Podczas studiów I stopnia opinie PL i ES na temat szukania pracy w zawodzie fizjoterapeuty w innych krajach Unii Europejskiej nie zmieniły się. Istotnie większa liczba studentów PL i ES podczas III niż podczas I roku deklarowała dobre przygotowanie szukania pracy w zawodzie fizjoterapeuty w ich kraju ($p < 0,05$).

8. Gotlib J, Cabak A, Cavlak U, Janev S, Kunicka I, Lourido B, Białoszewski D. Analiza planów zawodowych i opinii studentów ostatniego roku studiów I stopnia reprezentujących wybrane kraje Europy na temat zatrudnienia w zawodzie Fizjoterapeuty.

[Vocational Plans and Opinion About Employment of Final-Year First-Cycle Students of Physiotherapy in Selected European Countries]

Fizjoterapia Polska 2012; 2. DOI: 10.5604/16420136.992550

9. Gotlib J, Cabak A, Cavlak U, Janev S, Kunicka I, Lourido B, Białoszewski D. Zadowolenie ze studiowania w grupie studentów ostatniego roku studiów na kierunku Fizjoterapia w wybranych krajach Europy

[Analysis of Satisfaction with Studying Physiotherapy Among Students From Selected European Countries in Their Final Year]

Fizjoterapia 2011; 4. DOI: 10.2478/v10109-011-0024-4

Prezentowane, ostatnie i podsumowujące projekt badawczy publikacje, przedstawiają wyniki badań w grupie studentów kończących studia I stopnia na kierunku Fizjoterapia. Dotyczą one analizy postaw zawodowych studentów, w szczególności satysfakcji ze studiowania, analizy opinii studentów na temat programów kształcenia, analizy samooceny do podjęcia pracy w zawodzie fizjoterapeuty oraz analizy planów zawodowych studentów po

ukończeniu studiów I stopnia i uzyskaniu kwalifikacji do podjęcia pracy w wybranym zawodzie.

W badaniach końcowych, prowadzonych w 2010 i 2011 roku, udział wzięło łącznie 299 studentów reprezentujących 5 krajów europejskich: Bułgarię (BG) - 20 studentów, Hiszpanię (ES) - 100 studentów, Łotwę (LV) - 21 studentów, Turcję (TUR) - 58 studentów oraz Polskę (PL) - 100 studentów.

Większość studentów wybrałaby ponownie studia na kierunku Fizjoterapia, jednak istotnie mniejsza grupa PL deklarowała wybór tej samej uczelni ($p < 0,05$). W opinii istotnie większej liczby studentów PL (42%) i ES (50%) niż studentów TUR (22%) liczba godzin praktycznych była zbyt mała ($p < 0,05$). W opinii istotnie większej liczby studentów PL (39%) i ES (58%) niż studentów TUR (22%) czas bezpośredniego kontaktu z pacjentem podczas zajęć klinicznych był zbyt krótki ($p < 0,05$). Studenci TUR (4,13) deklarowali istotnie wyższe zadowolenie ze studiowania na kierunku Fizjoterapia niż studenci PL (3,73) i ES (3,95) ($p < 0,05$). Studenci ES istotnie niżej ($p < 0,001$) niż studenci PL i TUR ocenili swoją wiedzę medyczną w zakresie podstawowych dziedzin klinicznych. Istotnie większa liczba studentów ES (44%) niż studentów PL (24%) i TUR (37%) czuła się przygotowana do poszukiwania pracy w zawodzie fizjoterapeuty ($p < 0,05$). W badanej grupie, większość studentów po ukończeniu studiów I stopnia chciałaby podjąć pracę w szpitalu lub przychodni rehabilitacyjnej, w oddziale ortopedii lub pediatrii. Zdecydowana większość studentów chciałaby podjąć pracę zawodową w dziale kinezyterapii.

Plany zawodowe studentów reprezentujących różne kraje Europy różniły się istotnie statystycznie w przypadku większości analizowanych pytań. W badanej grupie studentów, największa liczba studentów z Polski - 58% PL - deklarowała, że chciałaby podjąć studia II stopnia, a największa grupa studentów z Turcji - TUR (48%) - chciałaby bezpośrednio po studiach rozpocząć pracę w zawodzie i kontynuować naukę na kursach zawodowych - ($p < 0,01$). Większość studentów ES (58%) - chce rozpocząć pracę w zawodzie. Studenci TUR (86%) częściej niż PL (31%) i ES (63%) deklarowali znajomość możliwości zatrudnienia w zawodzie ($p < 0,01$). TUR również (96%) częściej niż PL (10%) i ES (22%) deklarowali, że w ich kraju łatwo jest znaleźć zatrudnienie ($p < 0,01$). Największa grupa PL, ES i TUR deklarowała, że łatwo jest znaleźć pracę w zawodzie w krajach UE. W badanej grupie, większość studentów deklarowała, że w innych krajach Europy łatwiej znaleźć zatrudnienie w wybranym zawodzie, niż w ich własnym kraju.

1.2. Ważniejsze wnioski z badań własnych

1. Tradycja kształcenia fizjoterapeutów, różnice w organizacji systemów edukacyjnych, regulacje prawne dotyczące dostępu do wykonywania zawodu fizjoterapeuty po ukończeniu studiów oraz sytuacja na rynku pracy w różnych krajach Europy i świata mogą mieć wpływ na kształtowanie się podczas studiów I stopnia postaw zawodowych studentów wobec wybranej profesji.
2. Paradoksalnie, problemy ze znalezieniem zatrudnienia w zawodzie fizjoterapeuty w różnych krajach Europy nie wpływają na decyzję kandydatów o podjęciu studiów na kierunku Fizjoterapia w tych krajach.
3. W opinii studentów reprezentujących różne kraje Europy łatwiej jest znaleźć pracę w zawodzie fizjoterapeuty w innych krajach, szczególnie na terenie Unii Europejskiej, niż w ich własnym. W związku z tym, programy kształcenia na studiach I stopnia na kierunku Fizjoterapia w różnych krajach UE powinny zawierać informacje na temat możliwości podejmowania pracy w zawodzie na terenie całej Wspólnoty Europejskiej.
4. W uczelniach wyższych kształcących fizjoterapeutów w krajach Unii Europejskiej należy stworzyć powszechnie dostępny, ujednolicony, profesjonalny, zintegrowany system informacyjny na temat możliwości podejmowania pracy w zawodzie fizjoterapeuty w krajach Unii Europejskiej. Ponadto, ze względu na system kształcenia na studiach I stopnia na kierunku Fizjoterapia, które trwają 3 lub 4 lata, powinien on zawierać prognozy dotyczące zatrudnienia właśnie na najbliższe 3-4 lata.
5. Bez względu na systemy i programy kształcenia w różnych krajach Europy, wśród studentów studiów I stopnia odczuwalny jest niedosyt związany ze zbyt małą ich zdaniem liczbą godzin poświęcanych na zajęcia kliniczne.
6. Bez względu na systemy i programy kształcenia w różnych krajach Europy, w każdym z nich konieczne jest zwiększenie liczby godzin przeznaczonych na przekazywanie studentom kwalifikowanej wiedzy na temat najnowszych metod stosowanych w fizjoterapii opartych na dowodach naukowych zgodnych z paradygmatem Evidence-based Physiotherapy.
7. W uczelniach kształcących fizjoterapeutów w różnych krajach Europy konieczne jest uzupełnienie programów nauczania o zagadnienia dotyczące kształtowania relacji pomiędzy członkami zespołu terapeutycznego, służąc rozwojowi przyszłych

interdyscyplinarnych relacji, ze szczególnym naciskiem na umiejętności komunikacji interpersonalnej w ramach zespołu medycznego.

8. W celu osiągnięcia największych korzyści, jakie wynikają ze współpracy w zespole terapeutycznym, zagadnienia dotyczące kształtowania relacji pomiędzy członkami zespołu terapeutycznego należy wprowadzać do programów studiów na kierunku Fizjoterapia oraz innych kierunków medycznych i nauk o zdrowiu, jak najwcześniej.
9. Zwiększenie efektywności programów kształcenia interdyscyplinarnego będzie możliwe tylko w przypadku dostosowania ich do możliwości i potrzeb konkretnych uczelni i kierunków studiów, ale również do regulacji organizacyjnych i prawnych zawodów medycznych w poszczególnych krajach Europy.

2. Główne kierunki prowadzonych badań

Kształtowanie się postaw zawodowych studentów fizjoterapii

Badania dotyczące kształtowania się postaw zawodowych studentów fizjoterapii reprezentujących polskie uczelnie o różnych profilach kształcenia rozpoczęłam w Zakładzie Dydaktyki i Efektów Kształcenia Wydziału Nauki o Zdrowiu WUM w październiku 2006 r. W tym roku zostałam **Głównym Wykonawcą**, początkowo Międzyuczelnianego, a od 2008 roku **Międzynarodowego Projektu Badawczego „Wpływ cykli kształcenia studentów fizjoterapii na kształtowanie się ich postaw zawodowych”**.

www.projekt-fizjoterapia.wum.edu.pl

Motywacją do rozpoczęcia badań była obserwowana, wciąż rosnąca liczba kandydatów na studia na kierunku Fizjoterapia oraz specyficzny system kształcenia fizjoterapeutów w Polsce, charakteryzujący się m.in. stale rosnącą liczbą uczelni o różnych profilach, kształcących fizjoterapeutów.

Od 1997 r., czyli od momentu uruchomienia w Polsce kierunku studiów: *Fizjoterapia*, studia te cieszą się ogromnym zainteresowaniem, o czym świadczą liczby kandydatów zainteresowanych podjęciem studiów oraz rosnąca liczba szkół kształcących w zawodzie fizjoterapeuty.

Zgodnie z danymi Konsultanta Krajowego w dziedzinie Fizjoterapii kształcenie na studiach I stopnia na kierunku *Fizjoterapia* rozpoczęło 1 października 2006 r. - w roku rozpoczęcia badań - ponad piętnaście tysięcy studentów w ponad 150 szkołach wyższych, a liczby te w kolejnych latach systematycznie rosły.

Obecnie w Polsce kształcenie fizjoterapeutów odbywa się w trzech typach uczelni: 1) uczelniach medycznych (PM), 2) uczelniach wychowania fizycznego – uczelnie o profilu sportowym (PWF) oraz 3) uczelniach o profilach niezwiązanych z kształceniem medycznym ani wychowaniem fizycznym: uniwersytety, politechniki, uczelnie o profilu turystycznym, ekonomicznym, biznesu i inne (IP).

Profile kształcenia w wyżej wymienionych uczelniach różnią się znacznie m.in.: tradycjami nauczania, jakością kadry nauczającej i różnymi sposobami spojrzenia na nauczaną dziedzinę. Wymienione wyżej typy uczelni różnią się również często dostępnością do kontaktów z wysoko kwalifikowaną kadrą naukową, dostępem do nowoczesnych narzędzi badawczych, *know-how* etc., co może wpływać na sposoby kształcenia i wywodzące się stąd postawy zawodowe przyszłych fizjoterapeutów. Ponadto, nie wszystkie uczelnie oferujące

kształcenie fizjoterapeutów na studiach I stopnia umożliwiają podjęcie pełnego cyklu kształcenia, czyli kontynuację kształcenia na tym kierunku na studiach II stopnia oraz podjęcie studiów doktoranckich.

Celem rozpoczętych w ramach Międzyuczelnianego Projektu Badawczego analiz było przedstawienie specyfiki aktualnego systemu kształcenia fizjoterapeutów w Polsce oraz ocena, na podstawie badań własnych, wpływu programów kształcenia w uczelniach o różnych profilach na kształtowanie się postaw zawodowych studentów fizjoterapii podczas studiów I stopnia.

W opinii Komisji Bioetycznej działającej przy Warszawskim Uniwersytecie Medycznym wydanej w dn. 16 listopada 2007 r. badania ze względu na ich obszar tematyczny oraz grupę badaną nie wymagały wyrażenia zgody Komisji Bioetycznej na ich przeprowadzenie.

Badaniami objęto studentów 11 polskich uczelni o różnych profilach, kształcących w zawodzie fizjoterapeuty. W badaniach udział wzięli studenci czterech uczelni o profilu medycznym (PM), dwóch uczelni o profilu związanym z wychowaniem fizycznym (PWF) oraz pięciu uczelni o innym profilu kształcenia (IP). Badana grupa studentów jest reprezentatywna dla grupy polskich studentów I roku podejmujących studia na kierunku *Fizjoterapia*.

Lista uczelni biorących udział w Międzyuczelnianym Projekcie Badawczym:

1. Akademia Wychowania Fizycznego w Warszawie
2. Akademia Wychowania Fizycznego we Wrocławiu
3. Olsztyńska Szkoła Wyższa
4. Puławska Szkoła Wyższa
5. Śląski Uniwersytet Medyczny
6. Uniwersytet Medyczny w Białymstoku
7. Uniwersytet Medyczny w Lublinie
8. Uniwersytet Medyczny w Warszawie
9. Uniwersytet Rzeszowski
10. Wyższa Szkoła Administracji w Bielsku Białej
11. Wyższa Szkoła Fizjoterapii we Wrocławiu.

Badania ankietowe zostały przeprowadzone w tej samej grupie studentów dwukrotnie. Po raz pierwszy, badania w grupie studentów I roku studiów I stopnia zostały przeprowadzone w październiku i listopadzie 2006 r., na początku I semestru kształcenia (I etap badań). Po raz drugi, badania zostały przeprowadzone w marcu i kwietniu 2009 r., podczas ostatniego, VI semestru kształcenia, w tej samej grupie studentów, którzy studiowali na III roku studiów I stopnia (II etap badań).

Do analizy uzyskanych wyników w I etapie badań zakwalifikowano 883 kwestionariuszy, a w II etapie badań zakwalifikowano 593 kwestionariuszy.

Większość studentów PM, PWF i IP (50,6%) podjęła decyzję o podjęciu studiów na kierunku fizjoterapia w szkole średniej, a informacje dotyczące tego kierunku otrzymała od członków rodziny lub znajomych ($p=NS$).

Studenci PWF ($p<0,001$) i IP ($p<0,004$) istotnie częściej niż studenci PM wskazywali, że prestiż zawodu fizjoterapeuty był czynnikiem, ze względu na który zdecydowali się podjąć studia.

Większość studentów PM, PWF i IP kierowała się radą w wyborze kierunku studiów i uczelni. Studenci IP istotnie częściej niż PWF ($p<0,002$) kierowali się radą w wyborze kierunku studiów i częściej niż PM ($p<0,036$) kierowali się radą w wyborze w uczelni.

Postrzeganie zawodu fizjoterapeuty przez studentów PM, PWF i IP zmieniło się istotnie podczas studiów I stopnia. Studenci podczas III roku istotnie częściej ($p\leq 0,05$), niż I roku studiów twierdzili, że zawód fizjoterapeuty jest zawodem twórczym, jednak w Polsce niedocenionym. Istotnie częściej ($p\leq 0,05$) wskazywaną zaletą zawodu podczas III niż I roku studiów był elastyczny czas pracy. Studenci PM, PWF i IP podczas III istotnie częściej ($p\leq 0,05$) niż podczas I roku twierdzili, że wykonywanie zawodu fizjoterapeuty wymaga umiejętności przekonywania do własnych poglądów, spostrzegawczości i sprawności fizycznej.

Studenci PM, PWF i IP istotnie częściej ($p<0,001$) podczas III niż I roku studiów deklarowali, że status zawodu fizjoterapeuty jest równy statusowi lekarza.

Większość studentów podczas I i III roku studiów deklarowała, że fizjoterapeuta w swej pracy powinien współpracować z lekarzem na zasadach partnerstwa, a studia nie wpłynęły na zmianę opinii studentów w tym obszarze.

Większość studentów PM, PWF i IP deklarowała częściej podczas III niż I roku, że chce podjąć studia II stopnia. Istotnie mniej osób ($p<0,001$) podczas III niż I roku deklarowało równoczesną chęć podjęcia pracy w zawodzie. Znajomość możliwości

podejmowania pracy zawodowej we wszystkich badanych grupach istotnie wzrosła ($p < 0,001$), jednakże nadal podczas III roku ponad 50% badanych deklaroowało, że ich nie zna.

Podczas studiów I stopnia opinie studentów na temat możliwości podejmowania pracy zmieniły się istotnie. Studenci PM, PWF i IP istotnie częściej ($p < 0,001$) podczas III niż I roku studiów twierdzili, że w Polsce trudno jest znaleźć pracę w zawodzie fizjoterapeuty, a łatwo jest znaleźć pracę w innych krajach Unii Europejskiej.

Studia I stopnia wpłynęły na opinie studentów PM, PWF i IP na temat czynników ułatwiających znalezienie pracy. Studenci podczas III roku istotnie częściej niż I roku studiów deklarowali, że posiadanie tzw. „znajomości” i szczęśliwy przypadek zwiększa szanse na znalezienie pracy, natomiast otrzymanie dobrych wyników w nauce wymieniano istotnie rzadziej niż podczas I roku studiów.

Najwyższy stopień zadowolenia ze studiów deklarowali studenci IP - 3,95; najniższy stopień: PWF - 3,34 ($p < 0,001$).

Największa liczba studentów PM, PWF i IP deklarowała, że treści kształcenia z zakresu technik specjalnych w fizjoterapii nie były wystarczające ($p = NS$). Największa grupa studentów PM deklarowała, że liczba godzin zajęć praktycznych była odpowiednia, studenci PWF i IP deklarowali, że była ona zbyt mała ($p = NS$). Zdaniem studentów PM czas bezpośredniego kontaktu z pacjentem podczas zajęć klinicznych był odpowiedni, zdaniem studentów PWF i IP ($p < 0,007$) był on zbyt krótki. Większość studentów PM, PWF i IP deklarowała, że czas studiów jest odpowiedni ($p = NS$). Większość studentów (80%) deklarowała, że podczas studiów spotkała wykładowcę, który stanowi dla nich wzór zawodowy.

Większość studentów PM, PWF i IP nie brała podczas studiów udziału w żadnych dodatkowych kursach zawodowych, jednak PM istotnie częściej ($p < 0,001$) brali udział niż PWF i IP, a o ich wyborze decydowała przydatność w pracy zawodowej oraz zainteresowania, a najmniejsze znaczenie miała moda.

Większość studentów (59%) deklarowała, że w ich uczelniach istnieje Studenckie Koło Naukowe związane z fizjoterapią, ale tylko 12% brało czynny udział w jego pracach: studenci PM ($p < 0,002$) i IP ($p < 0,004$) istotnie częściej niż PWF.

Studenci PM ($p < 0,006$) i IP ($p < 0,004$) istotnie częściej deklarowali, że wybraliby ponownie studia na kierunku fizjoterapia niż studenci PWF.

Ponad 40% studentów PM, PWF i IP podjęłaby ponownie studia w wybranej przez siebie uczelni, około 30% deklarowało, że nie wie, jaką podjęłoby decyzję ($p = NS$). Połowa studentów PM i PWF deklarowała, że nie czuje się przygotowana do poszukiwania pracy

w zawodzie fizjoterapeuty, IP istotnie częściej ($p<0,001$) deklarowali, że są przygotowani poszukiwania pracy.

Większość studentów PM (67,5%) i IP (57,3%) deklarowała chęć podjęcia pracy w dziale kinezyterapii, PWF (43,7%) – w dziale fizykoterapii. Ponad 55% PM, PWF i IP chciałyby podjąć pracę przychodni rehabilitacyjnej, a najmniejsza liczba osób - pracę w uczelni, jednak studenci PM istotnie częściej niż PWF ($0,050$) i IP ($p<0,005$).

Największa grupa studentów PM (49,3%) chciałyby podjąć pracę w obszarze ortopedii, PWF (53,1%) i IP (40,9%) - medycyny sportowej. Około 30% studentów PM, PWF i IP po ukończeniu studiów chciałyby rozpocząć studia doktoranckie, a IP ($p<0,023$) istotnie częściej niż PM chciałyby podjąć studia podyplomowe.

Studenci PM, PWF i IP najwyżej ocenili swoje umiejętności w zakresie komunikacji z pacjentem, najniżej w zakresie posługiwania się specjalistycznym językiem obcym ($p=NS$). Bez względu na profil kształcenia studenci najwyżej ocenili swoje umiejętności w obszarze fizykoterapii: 4,01; najniżej zaś w obszarze technik specjalnych w fizjoterapii: 2,72 ($p=NS$). Badana grupa najwyżej oceniła swoje kompetencje w obszarze ortopedii: 3,56; najniżej zaś w obszarze reumatologii: 3,28.

W grupie PM, PWF i IP dominowała opinia (około 40% badanych), że grupa zawodowa fizjoterapeutów w Polsce jest podzielona, a tylko 25% badanych znało Polskie Towarzystwo Fizjoterapii - studenci PM i PWF istotnie częściej ($p<0,001$) niż IP. Najbardziej znanym czasopiśmie naukowym w badanej grupie *Fizjoterapia Polska* - 34% oraz *Fizjoterapia* - 32%.

Analiza wyników badań prowadzonych w ramach **Międzynarodowego Projektu Badawczego „Wpływ cykli kształcenia studentów fizjoterapii na kształtowanie się ich postaw zawodowych”** pozwoliła na sformułowanie następujących wniosków:

1. Ze względu na niską skuteczność dotychczas prowadzonych form promocji uczelni oraz zbliżający się niż demograficzny wskazane jest rozważenie innych, nowatorskich metod promocji studiów na kierunku *Fizjoterapia*, opartych o nowoczesną technologię Internetu już wśród uczniów szkół średnich.
2. W kontekście stale utrzymującej się popularności studiów na kierunku *Fizjoterapia* i ze względu na fakt, że zawód ten może wiązać się z różnorodnymi specjalizacjami, podczas jego promocji należy podkreślać różne profile uczelni. Może to wpłynąć na ukierunkowanie zainteresowań uczniów poszczególnymi uczelniami już na etapie

szkoły średniej. Wydaje się to być szczególnie istotne w przypadku uczelni o profilu medycznym i sportowym.

3. Programy studiów i treści kształcenia dla kierunku *Fizjoterapia* w uczelniach o różnych profilach powinny być stale doskonalone, szczególnie w zakresie nowoczesnych metod fizjoterapii, wprowadzanych do praktyki klinicznej w oparciu o badania prowadzone zgodnie z *Evidence-based Physiotherapy*.
4. W celu doskonalenia jakości kształcenia fizjoterapeutów w Polsce uzasadniona wydaje się być próba połączenia kształcenia klinicznego w uczelniach o profilu medycznym z bazą dydaktyczną oraz kadrami specjalistów z zakresu przedmiotów zawodowych, którą dysponują uczelnie sportowe, od lat kształcące fizjoterapeutów w Polsce.
5. Ze względu na fakt, że badani studenci, bez względu na profil uczelni, twierdzili, że w Polsce, w odróżnieniu od innych krajów UE, trudno jest znaleźć pracę w zawodzie fizjoterapeuty, istotne jest, żeby uczelnie dysponowały obiektywnymi informacjami źródłowymi dotyczącymi warunków podejmowania przez fizjoterapeutów pracy w innych krajach UE. Uczelnie wyższe powinny aktywnie przygotowywać w tym zakresie swoich absolwentów do świadomego i równoprawnego z innymi obywatelami UE podejmowania pracy na terenie Wspólnoty Europejskiej.
6. Towarzystwa naukowe oraz organizacje zawodowe zrzeszające fizjoterapeutów powinny w grupie studentów uczelni o różnych profilach podjąć intensywniejsze niż dotychczas działania promocyjne i zachęcające tę grupę do czynnego udziału w ich pracach. Może to skutecznie wpłynąć na ściślejszą integrację tej grupy zawodowej i skuteczniejszą walkę o jej interesy zawodowe.
7. Uzyskane wyniki uzasadniają prowadzenie dalszych badań uwzględniających kariery zawodowe badanej grupy studentów uczelni o różnych profilach po zapoznaniu się przez nich z wymaganiami krajowego i europejskiego rynku pracy.

Wyniki prowadzonych w ramach **Międzyuczelnianego Projektu Badawczego** analiz kształtowania się postaw studentów fizjoterapii podczas studiów I stopnia, podejmujących kształcenie w uczelniach o różnych profilach, były przedmiotem mojej pracy doktorskiej pt.: „*Ocena wpływu treści kształcenia w uczelniach o różnych profilach na kształtowanie się postaw zawodowych studentów fizjoterapii na tle przemian w polskim systemie kształcenia fizjoterapeutów*”, którą obroniłam w Wydziale Nauki o Zdrowiu Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego 29 czerwca 2010 r.

Ponadto, wyniki prowadzonych w ramach Międzyuczelnianego Projektu Badawczego badań, zostały opublikowane w światowym i krajowym recenzowanym piśmiennictwie naukowym jako cykl unikatowych, jednotematycznych prac dotyczących kształtowania się postaw zawodowych studentów fizjoterapii prowadzonych w ramach badań wielośrodkowych, używając tej samej metodologii badań oraz według tego samego narzędzia badawczego:

1. **Gotlib J**, Białoszewski D, Sierdziński J, Jarosz M, Majcher P, Barczyk K, Bauer A, Cabak A, Grzegorzczak J, Płaszewski M, Kułak W, Nowotny-Czupryna O, Prokopowicz K. A comparison of the perceptions and aspirations of third-year physiotherapy students trained in three educational settings in Poland.
Physiotherapy 2010; 96: 30-37 (IF 0,641)
2. **Gotlib J**, Białoszewski D, Sierdziński J, Jarosz M, Majcher P, Barczyk K, Bauer A, Cabak A, Grzegorzczak J, Płaszewski M, Kułak W, Nowotny-Czupryna O, Prokopowicz K. Postrzeganie zawodu fizjoterapeuty przez studentów I roku studiów I stopnia polskich uczelni o różnych profilach kształcenia.
Fizjoterapia Polska 2009; 2: 109-121.
3. **Gotlib J**, Białoszewski D, Sierdziński J, Jarosz M, Majcher P, Barczyk K, Bauer A, Cabak A, Grzegorzczak J, Płaszewski M, Kułak W, Nowotny-Czupryna O, Prokopowicz K. Czynniki decydujące o wyborze studiów i wiedza dotycząca możliwości podejmowania pracy w zawodzie fizjoterapeuty wśród studentów różnych typów polskich uczelni.
Fizjoterapia Polska 2009; 3: 232-244.
4. **Gotlib J**, Białoszewski D, Cabak A, Barczyk K, Bauer A, Grzegorzczak J, Kułak W, Majcher P, Nowotny-Czupryna O, Płaszewski M, Prokopowicz K, Sierdziński J, Wall A. Analiza zmian postaw studentów fizjoterapii podczas studiów I stopnia w uczelniach o różnych profilach kształcenia wobec podejmowania zatrudnienia w wybranym zawodzie
Fizjoterapia Polska 2010; 1: 25- 36.
5. Białoszewski D, **Gotlib J**, Cabak A, Barczyk K, Bugajski A, Grzegorzczak J, Kułak W, Majcher P, Nowotny-Czupryna O, Płaszewski M, Prokopowicz K, Sierdziński J. Analiza opinii studentów fizjoterapii na temat programów studiów oferowanych w uczelniach o różnych profilach kształcenia.
Fizjoterapia Polska 2010; 2: 136-148.

6. **Gotlib J**, Białoszewski D, Cabak A, Barczyk K, Bauer A, Grzegorzczak J, Kułak W, Majcher P, Nowotny-Czupryna O, Płaszewski M, Prokopowicz K, Sierdziński J. Zmiana postaw studentów fizjoterapii wobec współpracy w interdyscyplinarnym zespole medycznym.
Zdrowie Publiczne 2010; 1: 69- 75.
7. **Gotlib J**, Białoszewski D, Cabak A, Barczyk K, Bauer A, Grzegorzczak J, Kułak W, Majcher P, Nowotny-Czupryna O, Płaszewski M, Prokopowicz K, Sierdziński J. Samoocena przygotowania zawodowego oraz plany dotyczące podjęcia zatrudnienia wśród studentów studiów I stopnia na kierunku fizjoterapia uczelni o różnych profilach kształcenia.
Zdrowie Publiczne 2010; 3: 247-252.
8. **Gotlib J**, Białoszewski D, Cabak A, Barczyk K, Bauer A, Grzegorzczak J, Kułak W, Majcher P, Nowotny – Czupryna O, Płaszewski M, Prokopowicz K, Sierdziński J. Czynniki motywujące do wyboru studiów oraz znajomość realiów zatrudnienia w zawodzie – różnice w opinii kobiet i mężczyzn rozpoczynających studia na kierunku fizjoterapia w polskich uczelniach.
Fizjoterapia Polska 2010; 4: 307- 316.
9. **Joanna Gotlib**, Dariusz Białoszewski, Anna Cabak, Katarzyna Barczyk, Andrzej Bugajski, Joanna Grzegorzczak, Wojciech Kułak, Piotr Majcher, Olga Nowotny-Czupryna, Maciej Płaszewski, Katarzyna Prokopowicz, Janusz Sierdziński. Postawy studentów fizjoterapii wobec grupy zawodowej oraz towarzystw naukowych związanych z fizjoterapią i rehabilitacją.
Fizjoterapia 2010; 2: 63-71.

Badania własne prowadzone w ramach projektów badań naukowych i prac rozwojowych służących rozwojowi młodych naukowców:

Grant „Młodego Naukowca” Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego przyznany na 2012 r.

Od 1 stycznia 2012 r. jestem Kierownikiem Projektu Badawczego „Ocena wpływu treści kształcenia w uczelniach o różnych profilach na kształtowanie się postaw zawodowych studentów studiów II-go stopnia kierunku Fizjoterapia”, który przyznano mi w drodze konkursu projektów badań naukowych i prac rozwojowych służących rozwojowi

młodych naukowców (poniżej 35 roku życia) finansowanych w ramach działalności naukowej Wydziałów WUM.

Projekt badawczy stanowi kontynuację badań, które były przedmiotem mojej pracy doktorskiej.

Głównym celem badań jest analiza wpływu zmiany profilu uczelni w ramach studiów II stopnia na kształtowanie się postaw zawodowych studentów fizjoterapii i określenie, czy studenci zmieniający profil kształcenia (np. z medycznego na sportowy) ze względu na poznanie innych treści kształcenia inaczej oceniają swoje kompetencje zawodowe.

W ramach realizacji Projektu kontynuowano badania w tej samej, co w latach 2006-2009 grupie studentów, studiujących w latach 2010-2011 na studiach II stopnia. Ponadto, badania zostały rozszerzone – włączono do nich grupę studentów reprezentujących 10 kolejnych polskich uczelni kształcących fizjoterapeutów i wyrażających chęć udziału w badaniach. Badania przeprowadzono pod koniec semestru letniego r.ak. 2010/2011, czyli podczas ostatniego semestru studiów II stopnia.

W badaniach udział wzięło łącznie 1666 studentów reprezentujących 21 polskich uczelni kształcących studentów na stacjonarnych i niestacjonarnych studiach II stopnia na kierunku Fizjoterapia:

1. Uniwersytet Medyczny w Białymstoku
2. UMK w Toruniu Collegium Medicum im. Ludwika Rydygiera w Bydgoszczy
3. Akademia Medyczna w Gdańsku
4. Śląski Uniwersytet Medyczny w Katowicach
5. Uniwersytet Medyczny w Lublinie
6. Uniwersytet Medyczny w Łodzi
7. Uniwersytet Medyczny im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu
8. Warszawski Uniwersytet Medyczny
9. Akademia Medyczna im. Piastów Śląskich we Wrocławiu
10. Uniwersytet Humanistyczno-Przyrodniczy Jana Kochanowskiego w Kielcach
11. Uniwersytet Rzeszowski
12. Politechnika Opolska
13. Akademia Wychowania Fizycznego im. Jerzego Kukuczki w Katowicach
14. Akademia Wychowania Fizycznego im. Bronisława Czecha w Krakowie
15. Akademia Wychowania Fizycznego im. Eugeniusza Piaseckiego w Poznaniu

16. Akademia Wychowania Fizycznego Józefa Piłsudskiego w Warszawie
17. Akademia Wychowania Fizycznego we Wrocławiu
18. Wyższa Szkoła Społeczno-Przyrodnicza im. Wincentego Pola w Lublinie
19. Olsztyńska Szkoła Wyższa im. Józefa Rusieckiego w Olsztynie
20. Wyższa Szkoła Fizjoterapii we Wrocławiu
21. Wyższa Szkoła Zarządzania i Administracji w Zamościu

Wyniki tych badań są obecnie w trakcie analizy i zostaną w najbliższym czasie upowszechnione w postaci doniesień zjazdowych oraz publikacji w recenzowanym polskim i światowym piśmiennictwie naukowym.

Uzyskane wyniki zostaną również wykorzystane w praktyce do opracowania wytycznych do doskonalenia programów i treści kształcenia na studiach II stopnia na kierunku Fizjoterapia oraz określenia wpływu zmiany uczelni po studiach I stopnia na postawy zawodowe i jakość uzyskanego wykształcenia.

Analiza wyników kształcenia studentów w Oddziale Fizjoterapii II Wydziału Lekarskiego WUM

W 2006 r. rozpoczęłam również, wraz z Zakładem Rehabilitacji Oddziału Fizjoterapii II Wydziału Lekarskiego Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego, pilotażowe analizy wyników kształcenia studentów w Oddziale Fizjoterapii II WL WUM.

Badania rozpoczęłam pięć lat po powstaniu kierunku Fizjoterapia w Warszawskim Uniwersytecie Medycznym, wówczas, gdy studia ukończyli już pierwsi absolwenci Oddziału Fizjoterapii II WL.

Badania dotyczyły wyników kształcenia studentów na studiach I stopnia (zawodowych) i objęto nimi zarówno studentów studiów stacjonarnych, jak i niestacjonarnych. Analizowano również zgodność pomiędzy wynikami uzyskanymi podczas kwalifikacji wstępnej na studia I stopnia, wynikami nauczania uzyskiwanymi w toku studiów oraz wynikami kwalifikacji wstępnej na studia II stopnia wśród studentów kształcących się w Oddziale Fizjoterapii II WL WUM.

Analiza wyników kształcenia studentów studiów stacjonarnych I stopnia w Oddziale Fizjoterapii II WL AM w latach 2001/2002, 2002/2003 i 2003/2004 wykazała istotny wzrost średnich ocen w kolejnych latach studiów, osiągając najwyższe wyniki w ostatnim roku studiów. Analiza średnich ocen studentów po I roku studiów wykazała, że na wyniki

nauczania studentów może mieć wpływ system rekrutacji i selekcji kandydatów na studia, gdyż w roku, w którym nabór na studia był mniejszy (40 osób wobec 100 osób w poprzednim roku) studenci osiągnęli istotnie lepsze wyniki kształcenia.

Podobne wyniki prowadzonych przeze mnie analiz uzyskałam podczas badań efektów kształcenia studentów niestacjonarnych (zaocznych) studiów I stopnia. Analiza wyników kształcenia studentów zaocznych wykazała istotny wzrost średnich ocen w kolejnych latach studiów, osiągając najwyższe wyniki również w ostatnim roku. Porównanie wyników kształcenia studentów studiów zaocznych z wynikami kształcenia studentów studiów dziennych i wieczorowych, ze względu na znaczne zróżnicowanie uzyskanych wyników, nie pozwoliło jednak na wstępnym etapie badań na udzielenie jednoznacznej odpowiedzi na pytanie, czy studenci studiów zaocznych osiągają lepsze czy gorsze wyniki kształcenia.

Kolejne analizy dotyczyły zgodności pomiędzy wynikami uzyskanymi podczas kwalifikacji wstępnej na studia I stopnia, wynikami nauczania uzyskiwanymi w toku studiów oraz wynikami kwalifikacji wstępnej na studia II stopnia.

Przeprowadzone badania pilotażowe wykazały, że wyniki egzaminu wstępnego na studia I stopnia nie korelowały ze średnią ocen uzyskaną przez badanych studentów w toku studiów. Stwierdzenie braku znamiennych statystycznie różnic w wynikach kształcenia (średnich ocen po trzech latach studiów) studentów kolejnych trzech roczników upoważniło do stwierdzenia, że proponowany dotychczas w Oddziale Fizjoterapii II WL WUM system kształcenia skutecznie umożliwia studentom osiąganie podobnych wyników w nauce bez względu na sposób ich naboru na studia. Osiągnięte przez studentów z I i II naboru wyniki egzaminu wstępnego na studia I stopnia potwierdziły również tezę, że lepiej selekcyjnym sposobem naboru kandydatów był system, który poza wynikami egzaminu wstępnego, uwzględniał dodatkowo punkty za oceny z biologii, chemii i fizyki na świadectwie maturalnym.

Prezentowane badania, których byłam pomysłodawczynią oraz głównym wykonawcą, były unikatowymi w skali kraju, analizami wyników kształcenia studentów Fizjoterapii przeprowadzonymi po raz pierwszy w Oddziale Fizjoterapii II Wydziału Lekarskiego Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego.

Wyniki wszystkich prowadzonych analiz przedstawiane były Władzom Dziekańskim odpowiedzialnym za prowadzenie kierunku studiów Fizjoterapia oraz publikowane były regularnie w wydawanym przez Warszawski Uniwersytet Medyczny recenzowanym czasopiśmie naukowym „*Medycyna Dydaktyka Wychowanie*”:

1. **Gotlib J, Białoszewski D, Lewandowska M, Rebandel H.** Analiza wyników kształcenia studentów studiów zawodowych w Oddziale Fizjoterapii II WL AM w Warszawie,
Medycyna Dydaktyka Wychowanie 2007; 1: 19- 27
2. Kłoda M, Grzegorzewska J, **Gotlib J, Białoszewski D, Lewandowska M, Wereszczak-Wzorek J.** Próba oceny jakości i przydatności pielęgnacyjnych praktyk wakacyjnych w kształceniu studentów Oddziału Fizjoterapii II WL AM w Warszawie.
Medycyna Dydaktyka Wychowanie 2007; 6: 30- 33.
3. **Gotlib J, Białoszewski D, Rebandel H.** Analiza porównawcza wyników egzaminów wstępnych na studia I i II stopnia oraz wyników kształcenia studentów Oddziału Fizjoterapii.
Medycyna Dydaktyka Wychowanie 2008; 1: 26-30.
4. **Gotlib J, Białoszewski D, Lewandowska M, Rebandel H.**
Analiza wyników kształcenia studentów studiów niestacjonarnych (zaocznych) I stopnia w Oddziale Fizjoterapii WUM.
Medycyna Dydaktyka Wychowanie 2009; 1: 40-46.
5. **Gotlib J, Białoszewski D, Lewandowska M, Rebandel H.** Opinie studentów studiów II stopnia o jakości kształcenia w Oddziale Fizjoterapii II WL WUM w latach 2006-2008
- analiza porównawcza.
Medycyna Dydaktyka Wychowanie 2010; 3: 35- 43.

3. Wykształcenie i przebieg pracy zawodowej

Wykształcenie

2006–2007

Uniwersytet Warszawski, Wydział Prawa i Administracji

Podyplomowe Studium Prawa Medycznego, Bioetyki i Socjologii Medycyny

2003–2004

Akademia Obrony Narodowej

Podyplomowe Zaoczne Studium Integracji Europejskiej

2000–2002

Uniwersytet Warszawski, Wydział Dziennikarstwa i Nauk Politycznych

Tytuł magistra w ramach Instytutu Nauk Politycznych, kierunek: Politologia

Przebieg pracy zawodowej

Pracę w Warszawskim Uniwersytecie Medycznym podjęłam 15 lipca 2002 r.

W latach 2002-2006 pracowałam w Oddziale Fizjoterapii II Wydziału Lekarskiego Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego.

Pracę na stanowisku asystenta w Zakładzie Dydaktyki i Efektów Kształcenia Wydziału Nauki o Zdrowiu Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego rozpoczęłam, po wygraniu konkursu na to stanowisko, 1 marca 2006 r.

29 czerwca 2010 r. obroniłam w Wydziale Nauki o Zdrowiu Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego pracę doktorską pt.: *„Ocena wpływu treści kształcenia w uczelniach o różnych profilach na kształtowanie się postaw zawodowych studentów fizjoterapii na tle przemian w polskim systemie kształcenia fizjoterapeutów”*.

Od 1 października 2010 r., po uzyskaniu awansu, kontynuuję pracę we WNoZ WUM na stanowisku adiunkta.

4. Przebieg pracy dydaktycznej w Warszawskim Uniwersytecie Medycznym

Od początku swojej pracy dydaktycznej prowadzę zajęcia z przedmiotu „*Metodologia badań naukowych*” dla studentów studiów I stopnia na kierunkach: Fizjoterapia, Położnictwo, Pielęgniarstwo, Dietetyka, Elektroradiologia, Ratownictwo medyczne, Audiofonologia. Współtworzyłam autorskie programy kształcenia w zakresie tego przedmiotu.

Od r.ak. 2010/2011, po ukończeniu Podyplomowego Studium Prawa Medycznego, Bioetyki i Socjologii Medycyny na Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu Warszawskiego, poza „*Metodologią badań naukowych*”, prowadzę również zajęcia z przedmiotu „*Prawo w ochronie zdrowia*” dla studentów I i II roku studiów II stopnia stacjonarnych i niestacjonarnych na kierunku Pielęgniarstwo. Zajęcia te prowadzone są według mojego autorskiego programu kształcenia, w którym połączyłam nauczanie podczas tradycyjnych seminariów z kształceniem na odległość (*blended-learning*).

Wprowadzenie w Wydziale Nauki o Zdrowiu Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego zajęć dydaktycznych prowadzonych na odległość

Po obronie pracy doktorskiej, moje wcześniejsze zainteresowania dotyczące podnoszenia i zapewniania jakości kształcenia w uczelniach medycznych i wprowadzania dobrych praktyk w tym zakresie w WUM, zbiegły się z zainteresowaniami dotyczącymi wykorzystania w nauczaniu i w zapewnianiu jakości kształcenia, technik nauczania na odległość, takich jak: *e-learning*, *blended-learning*.

W kwietniu 2011 r. jako jedyny pracownik naukowo-dydaktyczny WUM wzięłam udział w szkoleniu dotyczącym wykorzystania platformy e-learningowej Moodle w kształceniu na odległość organizowanym przez pracowników Centrum Otwartej i Multimedialnej Edukacji Uniwersytetu Warszawskiego.

Po odbyciu szkolenia i uzyskaniu dyplomu, w maju 2011 r., zostałam powołana przez Pana Prof. dr hab. Marka Kulusa - Prorektora ds. Dydaktyczno-Wychowawczych Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego na stanowisko Koordynatora Grupy Inicjatywnej ds. wprowadzenia w WUM nauczania na odległość.

Po powołaniu na to stanowisko, w czerwcu 2011 r. zainicjowałam i przeprowadziłam według autorskiej ankiety badania dotyczące zainteresowania studentów i pracowników WUM nową formą kształcenia. Badania te zostały przeprowadzone przez Internet pod koniec

semestru letniego r.ak. 2010/2011. W I etapie badań udział wzięło 1528 studentów WUM reprezentujących 14 kierunków. II etap prowadzonych badań dotyczył analizy zainteresowania pracowników dydaktycznych i naukowo-dydaktycznych WUM przeprowadzeniem tej formy zajęć. W badaniach udział wzięło 128 pracowników WUM.

Wyniki obu badań zostały przedstawione w formie Raportu Władzom Rektorskim i Dziekańskiemu WUM oraz zostały opublikowane w recenzowanych czasopismach naukowych jako jedne z pierwszych w polskim piśmiennictwie publikacji dotyczących zainteresowania studentów i pracowników naukowo-dydaktycznych WUM kształceniem przez Internet w uczelni medycznej:

1. **Gotlib J**, Białoszewski D, Mosiołek A, Dąbrowski F. Opinie studentów i nauczycieli akademickich kierunków medycznych na temat kształcenia przez Internet na przykładzie Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego. Badanie pilotażowe.
Zdrowie Publiczne 2012; 1: 113-19.
2. **Gotlib J**, Białoszewski D, Mosiołek A, Dąbrowski F. Analiza opinii studentów i nauczycieli akademickich Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego na temat kształcenia przez Internet.
Medycyna Dydaktyka Wychowanie 2012; XLIV (1): 25-32.
3. Białoszewski D, Kasperska K, **Gotlib J**. Tradycja i/czy nowoczesność? Nauczanie na odległość wyzwaniem dla kształcenia studentów kierunków medycznych.
Medycyna Dydaktyka Wychowanie 2011; 2: 36- 39.

W świetle uzyskanych wyników badań, po uzyskaniu zgody Władz Rektorskich i Dziekańskich WUM na rozpoczęcie zajęć dydaktycznych prowadzonych przez Internet, w kolejnych miesiącach stworzyłam, wspomniane wyżej, autorskie programy kształcenia na odległość w zakresie przedmiotu „*Prawo w ochronie zdrowia*” z wykorzystaniem bezpłatnej platformy e-learningowej Moodle.

W semestrze zimowym r.ak. 2011/2012 po raz pierwszy w historii Wydziału Nauki o Zdrowiu WUM przeprowadziłam kurs e-learningowy „*Prawo w ochronie zdrowia*”.

Udział w kursie wzięło 391 osób (192 studentów II roku studiów stacjonarnych i 199 studentów I roku studiów niestacjonarnych) studiujących na kierunku Pielęgniarstwo WNoZ WUM w r.ak. 2011/2012. Kurs e-learningowy umieszczony był na bezpłatnej platformie e-learningowej Moodle: <http://www.nzd.moodle.wum.edu.pl/>, składał się z 7 modułów tematycznych i zawierał autorskie materiały dydaktyczne.

Treści kształcenia z przedmiotu „*Prawo w ochronie zdrowia*”, które dotychczas realizowane były podczas wykładów prowadzonych w tradycyjnej formie udostępnione zostały studentom na platformie e-learningowej. Obowiązkowe zaliczenie części wykładowej przedmiotu poprzez obowiązkowe uczestniczenie w kursie e-learningowym umożliwiło efektywne przygotowanie studentów do zajęć seminaryjnych i nadanie im właściwego charakteru dyskusji problemowej. Przeniesienie treści kształcenia na platformę e-learningową wiąże się z koniecznością stałej aktualizacji przekazywanych studentom treści kształcenia, co niewątpliwie wpłynęło na podniesienie ich jakości. Jest to szczególnie istotne w przypadku przedmiotu „*Prawo w ochronie zdrowia*”, ze względu na to, że w tym obszarze treści kształcenia muszą być ze względów obiektywnych - zmieniających się regulacji prawnych, uaktualniane na bieżąco.

Zaproponowana modyfikacja sposobu kształcenia w zakresie przedmiotu „*Prawo w ochronie zdrowia*”, z wykorzystaniem e-learningu pozwoliła na poświęcenie tradycyjnych zajęć z nauczycielem na omówienie kazusów prawnych, czyli realizację kształcenia o oparciu o metodę Problem-based Learning. Wpłynęło również na uatrakcyjnienie i unowocześnienie procesu dydaktycznego, a innowacyjność, jaką zapewnia e-learning przyczyniła się do wzrostu jakości nauczania w tym obszarze.

Od momentu rozpoczęcia kształcenia na odległość, jako integralny element kursów e-learningowych, prowadzę ich ewaluację oraz analizę opinii studentów na temat udziału w kształceniu na odległość.

Po zakończeniu pierwszego w Warszawskim Uniwersytecie Medycznym kursu e-learningowego „*Prawo w ochronie zdrowia*” pod koniec semestru zimowego r.ak. 2011/2012 przeprowadziłam badania opinii studentów Pielęgniarstwa na temat realizacji kształcenia z ww. przedmiotu w formie kursu e-learningowego.

Wyniki badań opinii studentów zostały opublikowane jako pierwsze w polskim, recenzowanym piśmiennictwie naukowym badania dotyczące zadowolenia studentów uczelni medycznej z udziału w kursie e-learningowym:

- 1. Gotlib J.** Opinie studentów pielęgniarstwa na temat realizacji zajęć dydaktycznych z przedmiotu „*Prawo w ochronie zdrowia*” w formie kursu e-learningowego. **Medycyna Dydaktyka Wychowanie 2012; XLIV (1): 19-23.**

Od semestru letniego r.ak. 2011/2012 prowadzę również obowiązkowe dla studentów WUM kursy e-learningowe z przedmiotu „*Metodologia badań naukowych*”.

Wspomniane kursy e-learningowe „*Prawo w ochronie zdrowia*” oraz „*Metodologia badań naukowych*” są jak dotąd jedynymi prowadzonymi w Wydziale Nauki o Zdrowiu WUM obowiązkowymi zajęciami dydaktycznymi prowadzonymi z wykorzystaniem technik kształcenia na odległość.

Wykorzystanie e-learningu do kształcenia wpłynęło na uatrakcyjnienie i unowocześnienie procesu dydaktycznego w obszarze prowadzonych przeze mnie przedmiotów, a innowacyjność, jaką zapewnia e-learning wpłynęła również na wzrost jakości nauczania w tym obszarze, co potwierdziły badania przeprowadzone wśród studentów. Kształcenie w systemie e-learningu, jakie zrealizowałam na platformie Moodle dzięki możliwościom technicznym i narzędziom wbudowanym w platformie Moodle umożliwiło mi stałe monitorowanie elementów podnoszących jakość kształcenia. Autorskie programy kształcenia przez Internet w zakresie prowadzonych przeze mnie przedmiotów zwiększyły aktywność studentów, poprzez radykalną zmianę metody kształcenia z metody podającej na rzecz aktywnego udziału studentów w kształceniu – wyszukiwaniu informacji, rozwiązywaniu problemów, rozwiązywaniu zadań itd. Modyfikacja sposobu kształcenia z wykorzystaniem e-learningu pozwoliła mi na wykorzystanie zajęć seminaryjnych na realizację kształcenia w oparciu np. o metodę Problem-based Learning, co jest bardzo istotne w przedmiotach: „*Prawo w ochronie zdrowia*” oraz „*Metodologia badań naukowych*”.

Warto podkreślić również, że stworzony przeze mnie autorski program kształcenia przez Internet jest ściśle zgodny z zapisami nowej Ustawy o Szkolnictwie Wyższym oraz wpisuje się w tworzenie nowych programów kształcenia opartego efekty kształcenia i zgodnymi z Europejskimi i Krajowymi Ramami Kwalifikacji.

Promotorstwo prac dyplomowych i doktorskich

W latach: 2005/2006-2011/2012 byłam promotorem **29** prac licencjackich i **36** prac magisterskich oraz recenzentem **6** prac (**2** prac magisterskich i **4** prac licencjackich) prowadzonych w Wydziale Nauki o Zdrowiu Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego (Załącznik nr 8).

Wszystkie prowadzone przeze mnie prace dyplomowe, zarówno licencjackie, jak i magisterskie miały charakter oryginalnych prac badawczych. Większość wyników tych prac została opublikowana w polskich recenzowanych czasopismach naukowych, m.in.:

Przeglądzie Medycznym UR i NIL, Zdrowiu Publicznym i Problemach Pielęgniarstwa (6 pkt. MNiSZW), oraz była prezentowana podczas wielu konferencji naukowych.

Nie byłam dotychczas promotorem pomocniczym prac doktorskich.

5. Przebieg pracy organizacyjnej w Warszawskim Uniwersytecie Medycznym

Obsługa egzaminów testowych i egzaminów wstępnych w WUM

Od początku podjęcia przeze mnie pracy w Zakładzie Dydaktyki i Efektów Kształcenia WNoZ WUM, od 2006 r., biorę aktywny udział w prowadzonej przez Zakład działalności usługowej na rzecz jednostek naukowo-dydaktycznych WUM polegającej na obsłudze wszystkich egzaminów testowych prowadzonych w Uczelni.

Zakład Dydaktyki i Efektów Kształcenia WNoZ jako jedyna jednostka WUM dysponuje systemem obsługi egzaminów testowych „*Testy*” – pełnym wyposażeniem i oprogramowaniem służącym do profesjonalnego przygotowania, wczytania i opracowania egzaminów testowych, ankiet i sondaży.

Moja działalność w zakresie obsługi egzaminów testowych w Uczelni polega m.in. na:

- *organizacji egzaminów testowych* - przygotowaniu indywidualnych kart testowych w ścisłej współpracy z jednostkami WUM, przygotowaniu bazy danych, sprawdzeniu wypełnianych kart oraz szczegółowej oceny ich wyników,

- *prowadzonych systematycznie analizach egzaminów* - w czasie każdej sesji egzaminacyjnej prowadzę dla każdego egzaminu szczegółową ocenę jakości pytań, a także analizę porównawczą wyników dydaktycznych w programie *Testy*. Prowadzone przeze mnie analizy pytań na podstawie wyników testu pozwalają na szczegółową ocenę efektów nauczania, a także ocenę zadań testowych o zakresie takich parametrów jak: wariancja, odchylenie standardowe, średnia punktów, rzetelność testu, moc różnicująca zadań oraz błąd standardowy pomiaru.

Na życzenie jednostek naukowo-dydaktycznych WUM prowadzę również analizę wyników egzaminów w programie *Statistica StatSoft*.

- *pomocy jednostkom dydaktycznym w zakresie obsługi „Banku Zadań Testowych”*: specjalnej bazy danych, która gromadzi zadania testowe typu zamkniętego i pozwala przygotować nowe testy używając zadań wyselekcjonowanych z bazy.

Każdorazowo, podczas trwającej sesji egzaminacyjnej obsługuję w Zakładzie Dydaktyki i Efektów Kształcenia WNoZ około 50 egzaminów testowych analizując wyniki egzaminów około 7000 studentów (15000 kart egzaminacyjnych).

Moją dodatkową działalnością jest również obsługa programu „*Ankiety*”, będącego częścią programu „*Testy*”. Na życzenie jednostek WUM przygotowuję ankiety i prowadzę

analizę ich wyników, w tym również ankiet, które oceniają proces dydaktyczny oraz jakość kształcenia w WUM.

W ramach działalności usługowej polegającej na obsłudze egzaminów testowych, każdego roku biorę również aktywny udział w organizacji testowych egzaminów wstępnych na studia II stopnia na wszystkie kierunki prowadzone w Wydziale Nauki o Zdrowiu WUM.

Udział w Uczelnianej i Wydziałowej Komisji ds. Zapewniania Jakości Kształcenia WUM

Od stycznia 2011 roku jestem członkiem Uczelnianego Zespołu ds. Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia (UZZiDJK), który powstał w Warszawskim Uniwersytecie Medycznym na mocy Zarządzenia Rektora WUM nr 104/2010 z dn. 24 grudnia 2010 r. W tym samym czasie zostałam również powołana przez dr hab. n. med., prof. ndzw. Zdzisława Wójcika – Dziekana Wydziału Nauki o Zdrowiu do udziału w pracach Wydziałowego Zespołu ds. Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia WNOZ WUM.

W ramach prac obu Zespołów biorę nieprzerwanie udział m.in. w: planowaniu strategii działań Uczelni w zakresie jakości kształcenia; opracowywaniu projektów (w tym zasad i procedur uczelnianych) w zakresie jakości kształcenia; inicjowaniu podejmowania działań w zakresie jakości przez inne jednostki Uczelni; monitorowaniu wprowadzania nowych programów nauczania; analizie efektów kształcenia, prowadzeniu okresowego przeglądu programów nauczania; planowaniu działań służących podnoszeniu kwalifikacji dydaktycznych nauczycieli akademickich; analizowaniu zgodności procesu kształcenia w Uczelni z wymaganiami zewnętrznymi; oraz współpracy z Wydziałowymi Zespołami ds. Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia.

Priorytetowym zadaniem Zespołu, w którego pracach biorę udział, w pierwszym roku jego działalności, była identyfikacja i analiza rozwiązań, narzędzi i dobrych praktyk w zakresie zapewnienia i doskonalenia jakości kształcenia już funkcjonujących w Warszawskim Uniwersytecie Medycznym.

Efektem tych działań było opracowanie *Raportu dotyczącego rozwiązań, narzędzi i dobrych praktyk w zakresie zapewnienia jakości kształcenia funkcjonujących w Warszawskim Uniwersytecie Medycznym*, który powstał we wrześniu 2011 roku i którego jestem współautorem.

W ramach prac UZZiDJK, jako przedstawiciel Wydziału Nauki o Zdrowiu, brałam również udział w pracach zespołu projektowego przygotowującego wniosek „*Q: Rozwój kultury jakości w WUM*” w ramach konkursu nr 1/POKL/4.1.1/2011.

W dniu 17 października 2011 roku zostałam powołana przez Pana Prof dra hab. med. Marka Kulusa - Prorektora ds. Dydaktyczno-Wychowawczych WUM do pełnienia funkcji członka Zespołu Projektowego ds. Studenckiej Oceny Zajęć Dydaktycznych jako przedstawicielka Wydziału Nauki o Zdrowiu

Celem prac Zespołu jest wypracowanie skutecznego systemu zbierania opinii studentów na temat jakości dydaktyki w WUM oraz modyfikacja ogólnouczelnianej, studenckiej ankiety oceny zajęć dydaktycznych.

Podczas pracy w Zespole biorę udział w tworzeniu Projektu Zarządzenia Rektora WUM w sprawie zasad przeprowadzania studenckiej ankiety oceny zajęć określającego cel i zakres badania, zasady i tryb wypełniania ankiety, zasady zachowania anonimowości ankiet, poufności danych oraz zasady wykorzystywania wyników ankiety. Efektem prac Zespołu jest stworzenie, wymaganego zgodnie z obowiązującymi przepisami, narzędzia oceny i doskonalenia jakości kształcenia w Warszawskim Uniwersytecie Medycznym.

Udział w Komisjach Rekrutacyjnych WUM

W latach 2005-2007 byłam członkiem Komisji Rekrutacyjnej Oddziału Fizjoterapii II Wydziału Lekarskiego WUM.

W roku 2008 pełniłam funkcję Zastępcy Sekretarza Komisji Rekrutacyjnej Wydziału Nauki o Zdrowiu Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego.

6. Wybrane zagadnienia bibliometryczne dorobku naukowego

Jestem autorką i współautorką łącznie **64** pełnotekstowych publikacji naukowych zamieszczonych w polskich i zagranicznych czasopismach naukowych oraz recenzowanych monografiach naukowych, w tym w **45** jako pierwszy autor.

Oryginalne pełnotekstowe prace naukowe

2 - w czasopismach posiadających Impact Factor (IF) (**2** jako pierwszy autor, łączny **IF: 1,282**)

37 – w czasopismach nie posiadających Impact Factor (IF) (**25** jako pierwszy autor, łączna liczba punktów **191 pkt. MNISzW**)

Prace oryginalne opublikowane w monografiach jako rozdziały:

8 - rozdziały w monografiach międzynarodowych (w j. angielskim) (**6** jako pierwszy autor)

2 - rozdziały w monografiach krajowych (**1** jako pierwszy autor)

Prace przeglądowe i poglądowe

4 - prace przeglądowe i poglądowe (**1** jako pierwszy autor)

Sprawozdania

5 - pełne teksty opublikowane w czasopismach recenzowanych (**5** jako pierwszy autor)

6 - pełne teksty opublikowane w czasopismach nie recenzowanych (**5** jako pierwszy autor)

Streszczenia w czasopismach recenzowanych

8 - ze zjazdów międzynarodowych

5 - ze zjazdów krajowych

Streszczenia w materiałach zjazdowych

28 - ze zjazdów międzynarodowych

2 - ze zjazdów krajowych.

Wyniki analizy bibliometrycznej z 9 maja 2012 r. Biblioteki Głównej Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego (Załącznik nr 3):

1,282 IF za pełne testy publikacji w regularnych wydaniach czasopism

191 pkt. Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego

170,60 pkt. Index Copernicus

Index Hirscha (9.05.2012 r.):

3 wg bazy Scopus

3 wg bazy Web of Knowledge

7. Uczestnictwo w krajowych i zagranicznych kongresach naukowych, organizacja konferencji, wyróżnienia naukowe

W okresie od marca 2006 roku do kwietnia 2012 roku brałam czynny udział w **9** krajowych i **20** międzynarodowych sympozjach i konferencjach naukowych.

43 streszczenia prezentowanych tam prac zostały opublikowane w recenzowanych czasopismach naukowych:

- **8** ze zjazdów międzynarodowych oraz **5** ze zjazdów krajowych w recenzowanych czasopismach naukowych
- **28** ze zjazdów międzynarodowych oraz **2** ze zjazdów krajowych w materiałach zjazdowych
- **8** prac oryginalnych prezentowanych podczas zagranicznych konferencji naukowych ukazało się jako rozdziały w monografiach międzynarodowych (wydanych za granicą w j. angielskim).

Łączny IF za opublikowane streszczenia wynosi **0,641**.

Wygłosiłam **23** wykłady na zaproszenie.

Udział w komitetach organizacyjnych konferencji naukowych

Brałam również czynny udział w organizacji **19** kongresów naukowych jako sekretarz kongresów ds. programowych oraz członek komitetów organizacyjnych:

1. I Interdyscyplinarny Kongres Naukowy, *Metody stymulacji zrostu kostnego*, Warszawa, 4-5 czerwca 2004 r.
2. II Międzynarodowy Interdyscyplinarny Kongres Naukowy *Współczesne możliwości uzdrowiskowego leczenia schorzeń i urazów narządu ruchu*, Krynica Zdrój, 11-13 marca 2005 r.
3. Kongres Naukowy i Konferencja Naukowo-Szkoleniowa z okazji Jubileuszu XX-lecia czasopisma „Medycyna Sportowa” *Sport i aktywność ruchowa dzieci i młodzieży* Warszawa, 3-4 czerwca 2005 r.
4. III Interdyscyplinarny Kongres Naukowy *Zachowawcze i paliatywne leczenie zmian zwyrodnieniowych narządu ruchu*. Warszawa, 9-10 grudnia 2005 r.
5. IV Międzynarodowy Interdyscyplinarny Kongres Naukowy *Współczesne zasady diagnostyki i leczenia zespołów bólowych dolnego odcinka kręgosłupa* Warszawa, 23-25 czerwca 2006 r.
6. V Interdyscyplinarny Kongres Naukowy, *Leczenie rekonstrukcyjne i rehabilitacja w onkologii narządu ruchu* Warszawa, 8-9 grudnia 2006 r.
7. VI Interdyscyplinarny Kongres Naukowy *Współczesne zasady diagnostyki i leczenia zespołów bólowych szyjnego odcinka kręgosłupa*, Warszawa, 29-30 czerwca 2007 r.

8. VII Interdyscyplinarny Kongres Naukowy *Upadki u osób po 65 roku życia jako istotny problem medyczny i społeczny*, Warszawa, 14-15 grudnia 2007 r.
9. VIII Międzynarodowy Interdyscyplinarny Kongres Naukowy nt. *Nowe kierunki i metody diagnostyki i leczenia schorzeń i obrażeń narządu ruchu*. 21-22 listopada 2008 Warszawa
10. IX Interdyscyplinarny Kongres Naukowy *Skoliozy - Współczesne zasady diagnostyki i kompleksowego leczenia*, Warszawa, 27-28 listopada 2009 r.
11. X Jubileuszowy Interdyscyplinarny Kongres Naukowy *Przewlekłe zespoły bólowe narządu ruchu u młodzieży i młodych dorosłych*, Warszawa, 19-20 listopada 2010 r.
12. I Wiosna z Fizjoterapią Cykliczne Sympozjum Studenckich Kół Naukowych nt. *Rehabilitacja w geriatricii*, Warszawa, 27 kwietnia 2007 r.
13. II Wiosna z Fizjoterapią Cykliczne Sympozjum Studenckich Kół Naukowych nt. *Rehabilitacja w geriatricii*, Warszawa 18 kwietnia 2008 r.
14. III Wiosna z Fizjoterapią Cykliczne Sympozjum Studenckich Kół Naukowych nt. *Rehabilitacja w geriatricii*, Warszawa, 3 kwietnia 2009 r.
15. Konferencja Szkoleniowa „Jak konstruować i jak oceniać prace dyplomowe”, Warszawski Uniwersytet Medyczny 25 czerwca 2009 r.
16. IV Wiosna z Fizjoterapią Cykliczne Sympozjum Studenckich Kół Naukowych nt. *Aktualne kierunki rozwoju fizjoterapii i rehabilitacji*, Warszawa, 16 kwietnia 2010 r.
17. V Wiosna z Fizjoterapią Cykliczne Sympozjum Studenckich Kół Naukowych *Aktualne kierunki rozwoju fizjoterapii i rehabilitacji*, Warszawa, 15 kwietnia 2011 r.
18. VI Wiosna z Fizjoterapią Cykliczne Sympozjum Studenckich Kół Naukowych, 20 kwietnia 2012 r.
19. I Interdyscyplinarny Kongres Naukowy czasopisma „Ortopedia Traumatologia Rehabilitacja” *Narząd ruchu – badania podstawowe, profilaktyka, diagnostyka i leczenie chorób i obrażeń Postępy 2011* Warszawa, 21-22 października 2011 r. Klub Wojskowej Akademii Technicznej w Warszawie.

Nagrody i wyróżnienia naukowe

1. 2008 r. - III Nagroda - II Warszawskie Dni Nauki o Zdrowiu. Warszawa, 14-15 marca 2008 r. za pracę: **J. Gotlib**, M Durka, P. Goworek *Analiza samooceny kompetencji zawodowych studentek położnictwa w Akademii Medycznej w Warszawie*.
2. 2009 r. - Wyróżnienie w konkursie czasopisma „Ortopedia Traumatologia Rehabilitacja” „Praca Roku 2008” za pracę Białoszewski D, Słupik A, Lewczuk E, **Gotlib J**, Mosiołek A, Mierzwińska A. „Występowanie upadków i ich wpływ na aktywność ruchową osób po 65 roku życia w zależności od miejsca zamieszkania”.
3. 2009 r. - Wyróżnienie w Sesji 7 - I Międzynarodowy Kongres Rehabilitacja Polska (Warszawa, 10-13.09.2009) za pracę: **Joanna Gotlib**, Dariusz Białoszewski, Maciej Płaszewski, Anna Cabak, Monika Lewandowska, Janusz Sierdziński „Samoocena przygotowania zawodowego studentów fizjoterapii reprezentujących uczelnie o różnych profilach kształcenia - doniesienie wstępne”.

4. 2010 r. - Wyróżnienie - VII Międzynarodowe Dni Fizjoterapii "Choroby cywilizacyjne - znaczenie fizjoterapii w zapobieganiu i wspomaganiu leczenia" (Wrocław, 28-30.05.2010 r.) - za pracę: **Joanna Gotlib**, Dariusz Białoszewski, Anna Cabak "Postawy studentów fizjoterapii wobec grupy zawodowej oraz organizacji zawodowych i towarzystw naukowych związanych z fizjoterapią i rehabilitacją".

4.

8. Praca w czasopismach naukowych

Od 2005 roku pełnię funkcję Sekretarza Redakcji recenzowanego czasopisma naukowego „*Ortopedia Traumatologia Rehabilitacja*” (www.ortopedia.com.pl, 9 pkt. MINiSZW). Czasopismo ma zasięg międzynarodowy, od 2006 r indeksowane jest w bazie bibliograficznej PubMed/MEDLINE i posiada w niej obecnie ponad 1000 streszczeń opublikowanych artykułów.

9. Prowadzenie szkoleń z obszaru przygotowywania publikacji naukowych

Od 2009 roku, jako Sekretarz Redakcji, w ramach działalności misyjnej czasopisma „*Ortopedia Traumatologia Rehabilitacja*” prowadzę bezpłatne warsztaty szkoleniowe zatytułowane „*Wybrane aspekty efektywnego przygotowania publikacji naukowych*”.

Spotkania te mają charakter otwarty i odbywają się podczas sympozjów i konferencji naukowych. Przeznaczone są dla wszystkich osób przygotowujących prace naukowe, chcących zwiększyć swoje szanse na publikację artykułów w wysokopunktowanych czasopismach polskich i zagranicznych. Podczas warsztatów prowadzę 3 autorskie wykłady dotyczące m.in. efektywnego przeszukiwania baz literaturach, statystycznego opracowania wyników badań oraz strategii publikowania w czasopismach naukowych.

Dotychczas Warsztaty Szkoleniowe „*Wybrane aspekty efektywnego przygotowania publikacji naukowych*” odbyły się na zaproszenie organizatorów podczas 8 krajowych i międzynarodowych kongresów i sympozjów naukowych specjalistów ortopedii, traumatologii, rehabilitacji medycznej oraz fizjoterapeutów organizowanych przez Polskie Towarzystwo Ortopedii i Traumatologii, Polskie Towarzystwo Fizjoterapii i Polskie Towarzystwo Rehabilitacji. Udział w nich wzięło ponad 500 uczestników.

10. Naukowe plany na przyszłość

Rozpoczętą w poprzednich latach pracę naukową planuję rozwijać w kilku wymienionych niżej obszarach:

1. Kontynuacja międzynarodowych, wielośrodkowych badań dotyczących kształtowania się postaw zawodowych studentów fizjoterapii w kontekście nowych programów kształcenia opartych na efektach kształcenia, zgodnych z wytycznymi Europejskich i Krajowych Ram Kwalifikacji

W związku z wprowadzeniem do polskiego systemu kształcenia wyższego Krajowych i Europejskich Ram Kwalifikacji, nowych programów studiów opartych o efekty kształcenia oraz obowiązku analizy postaw studentów jako składowej efektów kształcenia, zasadne wydaje się być kontynuowanie badań w zakresie kształtowania się postaw zawodowych studentów fizjoterapii.

2. Kontynuacja badań nad efektywnością kształcenia na odległość w Wydziale Nauki o Zdrowiu Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego

W świetle uzyskanych wyników badań dotyczących zainteresowania studentów udziałem w kursach e-learningowych oraz rosnącym zainteresowaniem Władz Uczelni wprowadzeniem tej nowej w Warszawskim Uniwersytecie Medycznym formy kształcenia, w kolejnych latach będę rozwijać i doskonalić istniejące, oraz tworzyć nowe kursy e-learningowe we współpracy z innymi jednostkami naukowo-dydaktycznymi WUM.

3. Rozpoczęcie międzyuczelnianego projektu w zakresie kształcenia na odległość studentów fizjoterapii

W świetle uzyskanych wyników badań prowadzonych w ramach Międzynarodowego Projektu Badawczego „*Wpływ cykli kształcenia studentów fizjoterapii na kształtowanie się ich postaw zawodowych*” w celu doskonalenia jakości kształcenia fizjoterapeutów w Polsce uzasadniona wydaje się być próba połączenia kształcenia klinicznego w uczelniach o profilu medycznym z bazą dydaktyczną oraz kadrą specjalistów z zakresu przedmiotów zawodowych, którą dysponują uczelnie sportowe, od lat kształcące fizjoterapeutów w Polsce.

Ponadto, w opinii badanej grupy studentów programy studiów i treści kształcenia dla kierunku *Fizjoterapia* w uczelniach o różnych profilach powinny być stale doskonalone, szczególnie w zakresie nowoczesnych metod fizjoterapii, wprowadzanych do praktyki klinicznej w oparciu o badania prowadzone zgodnie z *Evidence-based Physiotherapy*. Wprowadzenie systemu Krajowych Ram Kwalifikacji, zgodnie z którym uczelnie mogą tworzyć autonomiczne programy kształcenia, może umożliwić szkołom wyższym modyfikację programów studiów opartych na aktualnie obowiązujących Standardach Kształcenia, zgodnie z oczekiwaniami studentów. Brak ściśle określonych przedmiotów oraz godzin kształcenia i zorientowanie programów nauczania na efekty kształcenia umożliwia uzupełnienie ich np. o treści związane z nowoczesnymi metodami fizjoterapii. Celowe będzie tu m.in. szersze niż dotychczas wykorzystywanie nowoczesnych metod kształcenia opartych o technologię Internetu np. e-learning lub blended-learning, we współpracy międzyuczelnianej szkół wyższych o różnych profilach kształcenia.

Korzystając z moich dotychczasowych doświadczeń ze współpracy międzyuczelnianej ze szkołami wyższymi kształcącymi w Polsce fizjoterapeutów oraz z zainteresowania kształceniem na odległość, w najbliższym czasie planuję wraz z Zakładem Rehabilitacji Oddziału Fizjoterapii II WL WUM rozpocząć międzyuczelniany projekt kształcenia na odległość studentów Fizjoterapii. Celem Projektu będzie stworzenie przez wszystkie uczelnie biorące w nim udział autorskich kursów e-learningowych przeznaczonych dla studentów Fizjoterapii i wzajemne udostępnienie tych kursów wszystkim studentom reprezentującym uczelnie biorące udział w Projekcie. Rozwiązanie to z pewnością wzbogaci i urozmaici ofertę dydaktyczną oraz umożliwi pogłębianie wiedzy studentów, co może znacząco wpłynąć na podniesienie jakości kształcenia fizjoterapeutów w Polsce.

Podpis osoby ubiegającej się o stopień.....

